

Asia: VN/33074/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

OY HARTWALL AB:N LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI ALKOHOLILAIN MUUTTAMISESTA

Diaarinumero: VN/33074/2023

Oy Hartwall Ab kiittää mahdollisuudesta saada antaa lausuntonsa sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi alkoholilain muuttamisesta (VN/33074/2023).

Esityksessä mahdollistettaisiin alkoholiyhtiö Alko Oy:lle sekä kotimaisille vähittäismyyntiluvallisille toimijoille alkoholijuomien verkkokauppa sekä muut jakeluun ja noutoon perustuvat vähittäismyyntikonseptit, kuten alkoholijuomien toimitus. Samalla alkoholilakiin tehtäisiin eräitä vähäisiä tai teknisiä muutoksia. Esityksen tavoitteena on luoda edellytyksiä kotimarkkinoiden kasvulle sekä suomalaisten hyvinvoinnin ja vapauden lisääntymiselle.

Nyt käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä alkoholilakiin lisättäisiin kuitenkin uusi alkoholijuomien toimituslupa vähittäismyyntiluvan ja anniskeluluvan rinnalle vain kotimaisille toimijoille, jättäen ulkopuolelle Suomeen tuotteita toimittavat ulkomaiset toimijat.

Toimituslupavaatimus koskee ainoastaan kotimaisia toimijoita, mutta ei ulkomaisia.

Alkoholijuomien toimitus olisi hallituksen ehdotuksen mukaan toimitusluvan varaista, jos tuote on ostettu kotimaisesta vähittäismyyntipaikasta. Vastaavasti enemmän kuin 8,0 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien käymisteitse valmistettujen ja enemmän kuin 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien muulla tavoin valmistettujen alkoholijuomien toimitus toimitusluvalla olisi sallittua vain, jos alkoholijuoma olisi ostettu Alkosta.

Hallituksen esityksen mukaan uudet vaatimukset koskisivat vain kotimaisia toimijoita, vaikka esityksen tavoitteena on tukea kotimarkkinoiden kasvua. Nykyisin alkoholijuomia voi tilata ulkomailta suoraan ostajalle ilman mitään vaatimuksia kuljettajalle tai vastaanottajalle. Tältä osin esitystä ja vaikutusten arviointia tulisivin ehdottomasti tarkistaa tasapuolisen kohtelun takaamiseksi

ja sen varmistamiseksi, että alkoholin toimitus toteutuu kotimaisille ja ulkomaisille toimijoille samoilla ehdoilla.

Verkkokaupoista tilattaessa samoja sääntöjä tulisi soveltaa myös ulkomaisiin toimijoihin. Jos tämä ei ole mahdollista, tällaisia vaatimuksia ei tulisi asettaa myöskään kotimaisille toimijoille. Mikäli kotimaisille yrityksille asetetaan vaatimuksia, joita ulkomaiset toimijat eivät joudu noudattamaan, asetetaan suomalaiset yritykset epäedulliseen asemaan, mikä suosii ulkomaisia kilpailijoita.

Hartwall pitää olennaisen tärkeänä, että tavoitteen saavuttamiseksi hallitus käsittelee sekä kotiinkuljetuksia kokonaisvaltaisesti, huomioiden sekä kotimaiset että ulkomaiset toimijat. Suomen sisällä tapahtuvaa kotiinkuljetusta koskevien vaatimusten on kohdeltava toimijoita tasavertaisesti myyntimaasta riippumatta.

Ratkaisuna näemme, että toimituslupaa koskevien vaatimusten tulee koskea kaikkia toimijoita riippumatta siitä onko kyseessä kotimainen vai ulkomainen elinkeinonharjoittaja. On erittäin tärkeää, että toimiluvan edellytyksenä on ulkomaisten myyjätahojen osalta myös vaatimus siitä, että kotiinkuljetukseen oikeuttavan toimiluvan haltijan on myös varmistettava että valmisteverot on maksettu ennen tuotteen luovuttamista.

Lopuksi

Hartwall kannattaa alkoholi-kaupan vastuullista ja elinkeinonharjoittajia tasa-arvoisesti kohtelevaa vapauttamista. Tämän tulee kuitenkin kohdella kotimaisia toimijoita tasavertaisesti toimituslupien sekä verotuksen osalta myös suhteessa ulkomaisten toimijoiden etämyyntiin nähden, kelle niin toimitusten tekeminen kuin esim. hintakampanjointi on tätä nykyä kotimaisia toimijoita sallivampaa. Myös rohkeampi kotimaisen elinkeinotoiminnan tukeminen esim. vapauttamalla ravintoloiden mahdollisuutta kotiinkuljetukseen myös klo 21 jälkeen olisi tarkastelun arvoinen asia, koska illallistakin tilataan usein vasta myöhempänä ajankohtana.

Kuten olemme aikaisemminkin alleviivanneet toistuvasti, alkoholiasioita ei voida enää tarkastella vain kansallisesta näkökulmasta vaan kansainväliset markkinat vaikuttavat yhä enemmän myös kotimaiseen markkinaamme. Sallivampi lainsäädäntö ohjaa automaattisesti hankinnat ulkomaille.

Suomalainen juomateollisuus on ollut epätasa-arvoisessa asemassa verrattuna ulkomaisiin tuotteisiin ja yrityksiin jo pitkään, erityisesti alkoholijuomien hintojen, lainsäädännön ja verotuksen suhteen. Olisikin erittäin tärkeää, että myös Suomessa tuettaisiin kotimaista teollisuutta, kuluttamista ja työllisyyttä tuettaisiin tasa-arvoisella lainsäädännöllä ulkomaisiin toimijoihin nähden.

Hallituksen ohjelmassa seuraavaksi oleva ulkomaankaupan ja -toimitusten vapauttaminen saattaa johtaa siihen, että myös suomalaiset toimijat esim. tytäryhtiöiden kautta ryhtyvät toimittamaan Suomeen väkeviä alkoholituotteita, koska rajantakainen lainsäädäntö mahdollistaa tämän toisin kuin kotimainen.

Oy Hartwall ab